Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk gehouden op maandag 27 februari 2012

Aanwezig: De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De wethouders: de heren H. Dokter, A. den Ouden en M.A. Vroegindeweij
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks), mevrouw M. van Gink (PvdA), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren J. Ipskamp (LR), M.Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), P. Kranendonk (SGP), mevrouw E. Mans-Los (LR), de heren P.W.J. Meij (CDA), G.J. van Nes (LR), mevrouw P.J. van Nes-de Man (LR), de heren A.C. van Nes (LR), B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR), W.P. Onderdelinden (CDA), mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren B.A. Ros (D66/GroenLinks), V.A. Smit (SGP) en L. van der Spoel (VVD)

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig: De heren H.J.A. Koppes (LR) en A. Stout (LR) en wethouder J. Stout

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren, van harte welkom op deze voortgezette vergadering van 23 februari 2012.
Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Koppes en de heer Stout van Leefbaar Ridderkerk. Ook wethouder Stout is vanavond niet aanwezig.
We gaan de overgebleven agendapunten 3,4,5,8,10 en 11 van 23 februari behandelen.
Er is een gewijzigd conceptraadsbesluit 151d, dat heeft u allemaal ontvangen.

3. Vaststellen van de notulen van de vergaderingen van 15 december 2011 en 26 januari 2012

De voorzitter: Wij hebben geen wijzingen ontvangen. Ze zijn hierbij vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken

De voorzitter: Wie wil hierover iets vragen? Niemand. De lijst is vastgesteld.

5. Voorstel om de Verordeningen wetswijzigingen Wwb 2012 vast te stellen (raadsvoorstel nr. 151)

De voorzitter: Er zijn vier amendementen en een motie ingediend. Wie wenst hierover het woord te voeren? Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Het begint een lang verhaal te worden, maar het is ook wel erg belangrijk. Voor ons liggen raadsbesluiten met ingrijpende gevolgen voor de laagste inkomens. Volgens het NIBUD kun je van 125% beheerst maar fatsoenlijk leven, maar daaronder wordt het moeilijker. De doelgroep minima wordt beperkt tot 110% en

voorzieningen gewijzigd in het licht van meer aangekondigde bezuinigingen en op termijn structurele verlaging van de bijstandsuitkering.
Wel heeft het Rijk met de septembercirculaire gelden ter beschikking gesteld om de effecten te verzachten. Medio december werd de wet vastgesteld en op 1 januari ging hij in. Die haast vind je terug in de onduidelijkheid van de voorliggende stukken. Tot vandaag kwam de informatie binnen.
Allereerst hebben wij drie vragen over de voorgestelde raadsbesluiten en het raadsvoorstel. De eerste vraag over raadsbesluit 151a, tijdelijke aanscherping regels. Wordt er meer beleid gewijzigd dan wettelijk is voorgeschreven?
Raadsbesluit 151d. Derde wijziging van de begroting. Dit raadsbesluit is niet duidelijk. Tot welke begrotingswijziging wordt besloten en hoeveel gelden zijn er nu structureel over?
Vraag 3. Welke van de genoemde aanpassingen op pagina 4 en 5 van het raadsvoorstel volgen uit de wet en welke vallen onder de lokale beleidsvrijheid?
Dat waren onze vragen.

In het verslag van de stedenestafette in het kader van het Europees jaar van de armoede en sociale uitsluiting 2010 geeft de heer Dokter aan geschrokken te zijn van de armoedecijfers. De aanbevelingen uit die bijeenkomst en de armoedeconferentie, de acties uit het convenant armoedebestrijding zijn actueler dan ooit. Aandachtspunten waren en zijn: het bereik van de regelingen is te laag. 31% van de minima maakt geen gebruik van de voorzieningen. De groep alleenstaanden is met 53% bijzonder hoog. Eenoudergezinnen verkeren vaak in armoede en opvallend is dat er veel meer armoede onder 65-plussers in Ridderkerk is dan landelijk.
Verder was er in 2010 te weinig aandacht voor preventie en voor kinderen in armoede.
Sommigen spreken over een kanteling in de wet Wwb. Niet meer aanbodgestuurd maar vraaggericht. In de ogen van de PvdA moet de Wwb geen eindstation zijn, maar een tussenstation op weg naar werk. Wel vanuit een realistisch perspectief bezien.
Inzet van mensen in de bijstand moet dan ook gerelateerd blijven aan toeleiding naar werk. Dit vraagt bij klant en klantmanagers een kanteling van denken. Niet meer vanuit regels en rechten, maar vanuit de gewenste uitkomst en realistische toekomst. Veel klantmanagers zijn betrokken en veel klanten willen wel aan het werk. Maar veel klanten kunnen zich ook onvoldoende verwoorden en moeten door goede en veilige informatievoorziening in staat worden gesteld om het gesprek te voeren. Ook de klantmanagers moeten voldoende worden getraind en begeleid om deze gesprekken te kunnen voeren en de kanteling tot een succes te maken.
Zij hebben altijd een bepaalde bandbreedte waar ze gebruik van kunnen maken en dat maakt soms het grote verschil. Door de verschuiving van categoriale naar individuele bijstand en het leveren van maatwerk, moet door een heldere communicatie en duidelijke beleidsregels voorkomen worden dat de schijn van willekeur opsteekt. Ter bescherming van klant en ambtenaar.
Sterke en betrokken partners zijn nodig. De positie en vertegenwoordiging van het klantenplatform van Ridderkerk moet worden versterkt. Inzet wordt gevraagd van zowel gemeente als platform. Zij kunnen dat zelf doen door bundeling van krachten in BAR-verband, maar ook de gemeente moet hen in die positie willen brengen.

Wij missen bij dit stuk het gevraagde of ongevraagde schriftelijk advies. Wij vragen ons af waar het mis is gegaan in de participatie.

Het klantenplatform Albrandswaard adviseert om voor 1 mei een klachtenprocedure in te

voeren voor klanten van het samenwerkingsverband en de informatie te bespreken met de klantenplatforms.
De fractie van de PvdA steunt dit voorstel.

De analyse van het landelijk cliëntenplatform geeft aan dat invoering van de huishoudtoets tot heel pijnlijke conflictsituaties kan leiden in gezinnen met minima. Ook dit betekent een zwaardere druk op de professionaliteit van de klantmanager. Het college wijst op de eigen verantwoordelijkheid van gezinsleden, maar dat vinden wij te mager.

Door de invoering van huishoudtoets en de nieuwe regels in de Wwb zullen meer mensen moeten omzien naar goedkopere huisvesting. Er ligt dan ook druk bij de gemeente om hulp te bieden.
Is het college van plan om dit op te nemen in het minimabeleid?

Inzetten op preventie van schulden en armoede is voor gemeenten lonend. De langdurigheidstoeslag is beperkt tot 110%, maar de referentieperiode is niet voorgeschreven. Harmonisatie van beleid met Albrandswaard en Barendrecht kan worden bereikt door de verlaging van de doelgroepennorm van 120% naar 110% te compenseren door een kortere referentieperiode toe te staan.
In Barendrecht is het immers al 36 maanden. En er is ook een meerderheid in Albrandswaard voor aansluiting op het advies van het klantenplatform Albrandswaard.
Daartoe dient de PvdA een amendement Langdurigheidstoeslag in, samen met de ChristenUnie.

Wij danken ChristenUnie, D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, SGP en CDA voor hun steun aan het amendement Schoolkosten dat een hogere vergoeding toekent ten aanzien van schoolkosten voor kinderen in het voortgezet onderwijs.

Alle mensen worden gestimuleerd om te participeren, te gaan werken of meer te gaan werken. En voor sportvrijwilligerswerk zijn in de huidige tijd computer en internet basisvoorzieningen net als een koelkast. Wij dienen daartoe een amendement Computer en internet in, samen met ChristenUnie en D66/GroenLinks.

Het bereik van de collectieve ziektekostenverzekering was in 2010 slechts 22%. Het is mogelijk om hiervoor een vergoeding te ontvangen, maar er is geen keuzevrijheid meer. Ouderen hebben geen zicht op inkomensverbetering. De armoede onder ouderen in Ridderkerk is hoog. Veel ouderen die nu gebruikmaken van de maaltijdvoorziening, zitten net een paar euro boven de door het college gestelde grens van 110%. De maaltijdvoorziening heeft ook een signaleringsfunctie ten aanzien van eenzaamheid en zelfredzaamheid.
De doelstelling wordt in het raadsvoorstel gehandhaafd, maar hoe verhoudt zich dat tot de beperking van deze groep?

Gisteren ontving ik het informatieboekje voor de Rotterdamse minima.
Daarin wordt gesproken over een toeslag voor 65-plussers. Blijkbaar kan dat dus wel. Een deel ontvangt het zelfs automatisch. Wij vragen de toezegging van het college om hier werk van te maken. Zeker nu een grote groep 75-plussers met onvolledige AOW extra in de knel komt door het wegvallen van de heffingskorting.

Gerrit van der Meer, voorzitter van het landelijk cliëntenplatform, adviseert raadsleden om

goed zicht te houden op de jongeren die zich aan het loket melden. Zeker de jongeren die uit een multiprobleemgezin komen. Wat wordt er van hen verwacht wanneer ze voor vier weken weggestuurd worden? Wat moeten zij kunnen aantonen bij terugkomst?
Beleid moet erop gericht zijn hen in zicht te houden. De aanbevelingen in het rapport van de rekenkamercommissie over jeugdwerkloosheid zijn op dit punt ook duidelijk.
Gemeenten hebben naast een sociaal belang ook een financieel belang bij goede begeleiding van mensen met lage inkomens. Rondkomen van een minimum vraagt een ijzeren 24/7-discipline van alle gezinsleden. Ook van de kinderen.
Laten we vol inzetten op preventie. Dus budgetcoaching. Goede informatie en begeleiding naar werk. Om de effecten van de aanscherping te verzachten, heeft het Rijk gelden ter beschikking gesteld via de septembercirculaire. Ambtenaren in de regio zijn er blij mee omdat dit instrument de gemeenten wat meer beleidsvrijheid geeft bij het verstrekken van individuele bijzondere bijstand.

Wij vragen het college alert te zijn op schrijnende gevallen waar die ontstaan door het nieuwe begrip gezinshuishouding en bij huishoudens net boven de 110%. Veel mensen die nu uit de regelingen, bijvoorbeeld tafeltje–dek-je, vallen, zitten er immers maar een paar euro boven waardoor zij straks mogelijk minder netto besteedbaar inkomen overhouden dan daarvoor.

Wij vragen het college dan ook behoedzaam en ruimhartig te werk te gaan en bij twijfel een onafhankelijke draagkrachtmeting te doen om te voorkomen dat mensen op papier voldoende inkomen lijken te hebben, maar in de praktijk tussen wal en schip terechtkomen.

Het amendement met betrekking tot het raadsbesluit over de begrotingswijziging, ik zag dat het in de wandelgangen steunfonds heet, is gericht op het benutten van de door het Rijk geboden ruimte voor een zorgvuldige overgang. Het is onnodig te zeggen dat de PvdA goed geïnformeerd wil blijven over het verloop van deze stelpost en over de achtergronden ervan.
De aanscherping van de Wwb zijn de polisvoorwaarden voor de decentralisaties. Veel problemen komen samen in kwetsbare gezinnen. Ridderkerk was altijd trots op het sociale karakter, maar dat vraagt veel daadkracht, visie, actueel inzicht en in- en direct contact met de doelgroep en veel inzet op samenwerking om dit te kunnen behouden.
De lage inkomens van Ridderkerk hebben onze volle aandacht nodig. Mensen aan de kant spreken van een kanteling. De mensen die het treft ervaren het als staan midden in de branding, waarbij zij zich afvragen of zij de goede kant op gaan en gehavend op het strand geworpen worden of zullen verdrinken in de zee.
Aansluitend op dit voorbeeld zie ik raad, college, ambtenaren en klantenplatform als reddingsbrigade. Ruimhartig, niemand tussen wal en schip. De bakens zijn medemenselijkheid, de actiepunten uit de armoedeconferentie en het convenant armoedebestrijding.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Louter, ChristenUnie.

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter. De nieuwe verordening die voor ons ligt, is voor een belangrijk deel het gevolg van wetswijzigingen die we vanuit Den Haag op ons lokale bordje hebben gekregen. Het is een complexe materie waar we mee te maken hebben en wat vele vragen opriep en nog steeds oproept.

Jammer, dat bij de bespreking van dit belangrijke onderwerp de portefeuillehouder, om ongetwijfeld moverende redenen, niet aanwezig was in de commissievergadering. Zijn plaatsvervanger deed zijn best, maar kwam toch niet verder dan een rekenkundige fout in de verordening aan te stippen. Vragen inzake wat is wettelijk en wat is lokaal, over hoe groot zijn de groepen die de gevolgen van de nieuwe regels gaan ondervinden en waarom moeten we nu ineens gelijklopen met Barendrecht, doe toch niet mee et cetera, werden niet goed helder. Maar het is niet anders en laten we wel zijn, de bedenkers en de ondersteuners van deze pure bezuinigingsoperatie zitten in Den Haag.
Het is zijn geen wetswijzigingen waar wij als ChristenUnie ons in kunnen vinden. En we zijn daarom blij dat onze partijgenoten in de Tweede Kamer en vele andere partijen met hen zich daarom hebben verzet tegen deze wetswijzigingen. De steun van de kleinste gedoogpartij was zelfs nodig om het voorstel aangenomen te krijgen in de Eerste Kamer. Wellicht is dat ingegeven door de samenstelling van de achterban van deze partij, die niet zo zwaar vertegenwoordigd is in deze doelgroep van de bezuinigingen.

Voorzitter, ik zei het al, het is een pure bezuinigingsmaatregel. En op zich hebben wij niets tegen bezuinigingen, maar echter wel op een verantwoorde en verstandige manier. De miljarden weghalen bij de allerarmsten is wel een erg makkelijke manier. Op ontwikkelingshulp korten, of dat nu landelijk gebeurt of lokaal maakt niet uit, is zo min.
De chronisch zieken en de gehandicapten hebben gestaan en staan weer op de bezuinigingslijstjes.

De mensen die het financieel en vaak ook geestelijk niet gemakkelijk hebben, zijn nu aan de beurt. De personen met de vaak ongewilde uitkeringen moeten gaan inleveren op het minimum dat ze nu al hebben.
De huishoudtoets doet zijn intrede. Ik zal u niet vermoeien, voorzitter, met voorbeelden, maar deze wil ik u toch niet onthouden.
Het gezin Armoede: twee ouders met één verdienend kind nog thuis. De ouders zijn werkloos, hebben een uitkering van € 1320,-- in de maand, de verloofde zoon Geert, 19 jaar, werkt en ontvangt € 1400,-- per maand. Het totale inkomen in dit huishouden van € 2720,-- wordt nu gekort naar € 1400,--. De verloofde zoon moet maar zien hoe hij de uitzet bij elkaar krijgt. Nu zijn er verschillende uitwegen voor zo’n geval. Stoppen met werken. Voor € 80,-- per maand ga je toch niet aan de slag. De zoon kan op zichzelf gaan wonen. Maar dan blijft er van de € 1400,-- ook niet veel over. De zoon kan ook zogenaamd op zichzelf gaan wonen. Naleving en handhaving zullen dit weer moeten zien te voorkomen.
Kortom: een slechte situatie. De zoon gaf voorheen van zijn loon van € 1400,--, € 500,-- aan zijn ouders voor kost en inwoning en de overige € 900,-- spaarde hij voor een huis vanwege zijn toekomstige huwelijk.
De € 1820,-- die ze met z’n drieën hadden om te leven, wordt nu teruggebracht naar € 1400,-- en sparen kan de zoon niet meer.

Sommige partijen, meneer Alderliesten, verkopen dit soort zaken met de motivering ‘dat we van generiek beleid naar maatwerk gaan’, maar het is wel maatwerk richting voedselbank, vrees ik. Want deze jongeman hoeft niet aan te kloppen bij de bijzondere bijstand als hij onvoldoende middelen heeft om te trouwen. Het maatwerk is niet op hem van toepassing.

Voorzitter, ik heb het reeds eerder gezegd: deze raad maakt geen wetten en heeft het niet zo geregeld. Maar ik zou hopen en ook eerlijk gezegd verwachten dat we wel als raad onze teleurstelling en ongenoegen zouden uiten over dit soort wetgeving.

De hypotheekaftrek van hypotheken boven de 0,5 miljoen euro is een gevoelig punt heb ik wel eens begrepen binnen kabinet en gedoogpartijen, maar de uitkering halveren van de minima werd wel op 20 december door de Eerste Kamer gejaagd, want het moest per 1 januari in kunnen gaan.

Toch kunnen we als raad ons niet helemaal verschuilen achter Den Haag bij de behandeling van dit agendapunt.
Er zijn aan deze nieuwe verordening ook beleidsregels gekoppeld waar we zeker sturing aan kunnen geven. Deels worden de beleidsregels nu aangepast in verband met de samenwerking met Albrandswaard op dit onderdeel. Natuurlijk, het is de bevoegdheid van het college om de beleidsregels zonder instemming van de raad aan te passen. Maar ook dit college heeft hopelijk begrip voor de penibele situatie waar groepen, ook uit onze Ridderkerkse samenleving, in kunnen terechtkomen.

In een motie wordt u gevraagd alle lokale aanpassingen, die komen bovenop de wettelijke aanpassingen, voorlopig even te parkeren. De opeenstapeling van mogelijke negatieve financiële gevolgen voor bepaalde mensen kan gigantisch zijn. Daar komt bij dat u zelf aangeeft dat er nog meer op ons afkomt aan bezuinigingen, mede in het kader van de Wet werken naar vermogen. Ook is het minima-onderzoek nog in volle gang en zijn er nog geen beleidsvoorstellen hoe de beperkte beschikbare middelen worden ingezet voor de doelgroepen.
Wellicht zijn er ook zaken die positieve kanten hebben, maar zolang een en ander onduidelijk is en men niet weet hoe een en ander eruit gaat zien, een dringend verzoek aan u om ons nu te beperken tot de wettelijke en dus noodzakelijke aanpassingen en straks, wanneer de vervolgbezuinigingen bekend zijn, het totaalpakket opnieuw te bezien.

Argumenten als gelijktrekking aan Albrandswaard en helemaal niet aan Barendrecht, want die deed toch niet mee op sociaal vlak, zijn voor de ChristenUnie op dit moment van ondergeschikt belang.
Want als we het dan toch over gelijktrekken hebben, voorzitter, waarom gaat u dan de categoriale langdurigheidstoeslagtermijn op 60 maanden zetten en niet op 36? Zeker voor de mensen zonder arbeidsverplichting zou dit prima kunnen. Hier hebt u een mogelijkheid om iets als lokaal orgaan te compenseren, maar nee, we nemen de 60 maanden van Ridderkerk en niet de 36 van Albrandswaard.
Waarom ook niet de computer gehandhaafd in de vergoedingensfeer? Dat is echt geen ding meer alleen voor vermaak en plezier, maar mag bijna gerekend worden tot de eerste levensbehoefte. Schoolwerk, solliciteren, banen zoeken et cetera gaat tegenwoordig allemaal via het moderne medium. En natuurlijk, ik hoor het de wethouder al zeggen, er werd misbruik van gemaakt. Als dat het argument is, dan kunnen we alle regels en wetten afschaffen, want waar wordt geen misbruik van gemaakt?

Ook zien we nog wel mogelijkheden voor een vrijwilligersbonus. Personen die ontheven zijn van een arbeidsverplichting doen via vrijwilligerswerk toch mee aan arbeidsparticipatie. Geef hun de mogelijkheid om een bonus te verdienen wanneer zij bijvoorbeeld 6 uren vrijwilligerswerk doen.
Een ander punt van aandacht is de handhaving van de regels. Voorzitter, ik heb mij laten vertellen dat circa 10% tot 15% van degenen die van de uitkeringsregels gebruikmaken hier bewust of onbewust oneigenlijk mee omgaan.
Dit is uit de praktijk gebleken wanneer men heel stringent de personen en de woningen ging

controleren op de gegeven informatie. Ook dit zijn zaken die in onze optiek niet kunnen en die streng aangepakt moeten worden. Naast ruimhartig ook streng en rechtvaardig zijn als overheid is op z'n plaats en kan wellicht een forse besparing opleveren.
Voorzitter, ik sluit af. Graag even pas op de plaats met de lokale aanpassingen totdat de landelijke wetgeving gesetteld is. Niet de gelijktrekking met Albrandswaard als hoogste doel stellen. Samenwerking kan ook prima met voorlopig nog verschillende beleidsregels. En repareer ruimhartig en lankmoedig daar waar het nodig is. En laten we ervoor zorgen dat de rijen bij de voedselbank niet langer worden.
Want, voorzitter, voor iedereen geldt dat het beter is om te geven dan om te nemen.
Dank u wel.

De voorzitter: Graag uw aandacht voor het feit dat we met elkaar hebben afgesproken hier 45 minuten over te spreken. De twee fracties die nu aan het woord zijn geweest, hebben de helft daarvan al gebruikt. U spreekt het zelf af, daar doe ik niets aan.
Het woord is aan de heer Alderliesten, u kunt er ook niets aan doen.

De heer Alderliesten: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat ik er niets aan kan doen.
Gemeenten krijgen te maken met taakstellingen, want het Rijk wil en moet 2 miljard euro bezuinigen. Dit jaar zal het wetsvoorstel ten aanzien van de Wwb nog meer wijzigingen krijgen: onder andere de toevoeging van de eis tot beheersing van de Nederlandse taal, de plannen van het kabinet betreffende Aanpak fraude en de Wet werken naar vermogen – in week 17 is het plenaire debat in de Tweede Kamer. We zijn er dus nog niet. Het betekent een verschraling van lokale voorzieningen. De opdracht is groter dan het budget. De lokale overheid dient onder andere uitvoering te geven aan de landelijke regelgeving rond de huishoudtoets van 110%. Zijn wij als gemeente ongehoorzaam door een hoger percentage te gebruiken, dan kan de gemeente binnen afzienbare tijd een brief van het ministerie verwachten over het toegepaste percentage, aldus Tweede Kamerlid mevrouw Cynthia Ortega van de CU in een bijeenkomst van de CU/SGP vanuit de Stadsregiogemeenten. Ook gaf ze het advies om met meerdere gemeenten samen te werken. Dit wordt ook juist in dit voorstel vormgegeven door dit al in BAR-verband te doen. Het is een aanscherping van beleid van verplichtingen voor bijstandsgerechtigden. Grotere nadruk komt te liggen op eigen verantwoordelijkheid van de burger en beperking van de doelgroep gemeentelijk minimabeleid. Ridderkerk kent goede voorzieningen voor de minima en moet nu een weg zoeken om dit te continueren. De fractie van de SGP waardeert het dat het college al keer op keer heeft toegezegd ons via de commissie en anderszins op de hoogte te houden van de voortgang van dit ingrijpende proces.

De moties en amendementen. De fractie van de SGP vindt de moties c.q. amendementen te vroeg en zeker ook de verwachtingen die gewekt zouden kunnen worden voor betrokkenen. De bezuinigingen zijn onontkoombaar en gelden ook voor dit deel van Nederland. Helaas geldt voor iedereen dat aan welvaart ingeboet moet worden. Het beleid moet kantelen. En daar komt het, meneer Louter: we moeten van generieke maatregelen naar maatwerk, we moeten goed monitoren en vooral moet in de uitvoering de aandacht uitgaan naar echt schrijnende gevallen.
Als SGP zullen wij het amendement over vergoeding schoolkosten uit het maatschappelijk participatiefonds medeondertekenen.

Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, na de commissiebehandeling hebben wij uitgebreid gemaild met ambtenaren en collega-partijen en we gaan dat vanavond afronden.
Er zal sprake zijn van een andere verzorgingsstaat. De heer Alderliesten verwees er al naar. Ik heb het gevoel als ik luister naar de vorige sprekers, dat het lastig is om die slag te maken. Volgens mij bedoelen alle partijen hetzelfde. Wij willen allemaal het beste voor de doelgroep die we in beeld hebben. Volgens mij verschillen we daar nauwelijks over. Gradueel wellicht. Toch moeten we naar veranderingen toe. Dat is onmiskenbaar het geval als we kijken naar de taakstelling en de bezuinigingen.

Een enkele vraag nog aan het college.
De wethouder heeft eerder gezegd op zoek te zijn naar de echte doelgroep. Misschien kan hij daar nog iets over zeggen. In de stukken en in een van de amendementen wordt gesproken over minima en laag inkomen. Het is goed om tussen nu en de komende periode heel helder te hebben wie nu precies worden bedoeld, wie we in zicht moeten krijgen.
Een laag inkomen is misschien iets anders dan minima.
Het is ook van belang, ik denk ook voor de raad, om te weten dat het geld dat beschikbaar is, beschikbaar blijft. Dat we daar zicht op krijgen en blijven houden. In dat verband is ook gesproken over structureel en eenmalig als het ging over de € 159.000,-- waarop eerder werd geduid in de commissie. Het is goed dat de wethouder vanavond duidelijk maakt dat dat structureel is. Althans, dat denken we nu. Dat is een heel belangrijke. Het betekent dat we extra geld beschikbaar krijgen, niet hetzelfde geld, maar het dubbele, voor de doelgroep die we z'n allen op het oog hebben.

Dan gaat het vanavond over de term maatwerk versus categoriaal, versus automatisme. Dat is een wat gechargeerde opmerking, maar ik plaats hem toch even. Automatisme betekent eigenlijk dat als men recht had in de oude situatie, dat men dat ook kan claimen en ook kreeg in de oude situatie.
Het CDA is het er ook mee eens dat dat vervangen zou moeten worden door maatwerk als het gaat om creatieve oplossingen voor de doelgroep die wij op het oog hebben.

Wij willen ook bijzondere aandacht vragen voor de inkomensval. We spreken vanavond bijna alleen maar over de 110%-norm, maar eerder is in de commissie gesteld dat het van belang is om die groep 110%-140% ook in beeld te houden, dat als door een cumulatie van de besluiten van inkomensontwikkeling die groep een bijzondere val zou maken, wij dat graag in kaart gebracht zien.
Als het gaat om de huishoudtoets, waar de heer Louter over sprak, dan ben ik het daarover eens. Daar lag en ligt een probleem. Het voorbeeld is ook genoemd in het overleg dat de PvdA heeft georganiseerd met het landelijk cliëntenplatform. Wij onderschrijven dat dit soort situaties tot heel schrijnende problemen zou kunnen leiden en derhalve ondersteunen wij ook uw pleidooi daartoe.

Ten slotte onderschrijven wij ook, meneer Louter, de vrijwilligersbonus waar u over sprak. Dat is een oud voorstel van het CDA, dat daar zeven jaar geleden al over sprak.
Wij zijn daar zeker voor om dat eens in kaart te brengen.

Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Voor liggen de verordeningen wetswijzigingen Wet werk en bijstand 2012 en de bijbehorende voorgestelde veranderde beleidsregels. Dit betreft wijzigingen met grote consequenties voor minima in onze gemeente. Het kabinet maakt klaarblijkelijk grote vaart met het doorvoeren van hervormingen, maar helaas zien we minder voortvarendheid als het gaat om voorwaardenscheppende omstandigheden zoals het creëren van voldoende passende werkgelegenheid zodat men inderdaad kan werken naar vermogen.

D66/GroenLinks heeft grote zorgen over de groep mensen die nu van het een op het andere moment als financieel draagkrachtig wordt aangemerkt. Het betreft mensen met een inkomen boven de 110% waarvan een groot deel, zeker in een sterk vergrijsde gemeente als Ridderkerk, redelijkerwijs niet in staat is te werken om hun inkomenspositie te verbeteren. Dit zijn veelal mensen met een AOW en een klein pensioen die nu al moeilijk kunnen rondkomen en die naast de nu voorliggende maatregelen ook nog eens worden geraakt door verhoging in bijvoorbeeld de eigen bijdrage in ziektekosten. Door deze stapeling van maatregelen komt deze groep steeds vaker in de problemen.
Wij vragen aan het college of het deze zorg met D66/GroenLinks deelt.

Uit aanvullende vragen van mijn fractie blijkt dat er geen aanvullende maatregelen door het college worden genomen om de +110%-groep op wat voor manier dan ook te compenseren voor een periode zodat deze mensen geleidelijk aan hun nieuwe financieel draagkrachtige status kan wennen, of je nu een voorstander bent van de maatregelen zoals die nu voorliggen of niet. En het is natuurlijk ook een realiteit dat wij in Ridderkerk een ruimhartiger beleid hebben gevoerd dan de ons omringende gemeenten. Het is naar het inzicht van D66/GroenLinks niet redelijk om deze groep mensen van de ene op de andere dag met deze nieuwe harde realiteit te belasten.
Daarom, voorzitter, vragen wij de wethouder toe te zeggen dat hij er alles aan zal doen om deze groep, en dan heb ik het specifiek over de +110%-groep, in kaart te brengen en daar waar nodig al dan niet tijdelijk te compenseren.

Voorzitter, mijn fractie realiseert zich dat we niet tegen de wet in kunnen gaan. Wij zullen dus in ieder geval moeten instemmen met de aanpassing van de verordening naar 110%.

Maar deze verordeningen brengen ook veranderingen met zich mee voor de categorie personen met een inkomen tot 110%. Deze veranderingen zijn veranderingen naar het inzicht van dit college zoals het afschaffen van het brillenfonds en het verlagen van bijvoorbeeld het maximumbedrag voor de babyuitzet.

In de aanbiedingsbrief wordt aangegeven dat het uitgangspunt van het minimabeleid is dat het participatie moet stimuleren. Opvallend is het dan te zien dat onder andere ook de computer en internet en de kosten voor schoolgaande kinderen worden geschrapt. Dit is allemaal lokaal beleid.
D66/GroenLinks is dan ook de mede-indiener van de amendementen die tot doel hebben de participatie te bevorderen, op initiatief van de PvdA.

Een opmerkelijk punt vindt mijn fractie trouwens de argumentatie die zou moeten onderbouwen waarom deze versoberingen nodig zijn. De stukken lezende gaat het

voornamelijk om harmonisatie met Albrandswaard en in sommige gevallen zelfs met Barendrecht. Praktische uitvoerbaarheid van het beleid heeft voor dit college blijkbaar een hogere prioriteit dan het ondersteunen van mensen met een minimuminkomen.

Samenvattend, voorzitter: het moge duidelijk zijn dat D66/GroenLinks grote zorgen heeft over deze veranderingen en dat wij bezwaren hebben tegen de door dit college voorgestelde beleidskeuzes.

Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Parren, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Parren: Dank u wel. Voorzitter, voor een tijdelijke wetswijziging die naar verwachting per 1 januari 2013 over zal gaan in de Wet werken naar vermogen, is het een heel boekwerk geworden.
Maar liefst 68 pagina's vol met onderwerpen waarover het college beleidskeuzes kan maken. Ambtenaren hebben veel tijd en inspanning geleverd om dit tot een mooi geheel te maken, waarvoor dank. Onder de nieuwe regeling worden alleenstaande moeders die een tijdelijke ontheffing van de arbeidsplicht ontvangen, verplicht tijdens deze ontheffing een opleiding of cursus te volgen en/of stage te lopen. Kan de wethouder aangeven hoe het zit met de kinderopvang als zij deelnemen aan deze opleiding, cursus of stage?

Voor mensen met een laag inkomen mag de gemeente niet zelf meer bepalen hoe hoog de inkomensgrens is. Deze heeft het Rijk begrensd tot 110% van het sociaal minimuminkomen. Daar waar de nood hoog is, mag de gemeente bij de individuele bijzondere bijstand nog steeds maatwerk bieden. Na de WMO-kanteling is het nu tijd voor de kanteling bij de categoriale regelingen., met in de uitvoering aandacht voor schrijnende gevallen en het monitoren van de ingezette koers. Voorzitter, daar zit wat ons betreft de kracht: maatwerk dus.

Wel moet er op korte termijn geëvalueerd worden, zodat we er zeker van zijn dat niemand tussen wal en schip valt. Uit de antwoorden op de vragen van mevrouw Fräser ligt deze intentie er voor mei dit jaar.
Met deze veranderingen gebeurt veel, daarom is er ook zorg. Zorg om de gevolgen van deze omslag, maar ook zorgen voor de groep die net boven de 110% van het sociale minimum zit en door allerlei maatregelen getroffen gaat worden.
Leefbaar Ridderkerk wil de wethouder verzoeken om de raad van deze ontwikkelingen op de hoogte te houden. Mogelijk kan dit worden toegevoegd in de commissie Samen leven bij het vaste agendapunt ‘Mededelingen eventuele ontwikkelingen drie decentralisaties’ gezien de Wet werk en bijstand waarschijnlijk per 1 januari 2013 overgaat in de Wet werken naar vermogen.

Op 21 februari jl. werd tijdens de WMO-adviesraadvergadering gesproken over de kadernota. Eén van de suggesties die daar werd gegeven, was het invoeren van wijkcoaches op het gebied van zorg en welzijn. Thuisgekomen ben ik wat informatie hierover gaan opzoeken en las ik onder andere de resultaten over het inzetten van wijkcoaches in Enschede. Wijkcoaches ondersteunen op het gebied van onder meer wonen, werken, taal, financiën, zorg en opvoeding. De wijkcoaches zijn bevoegd om beslissingen te nemen op verschillende gebieden. Zij fungeren als “sociale huisarts in de eerste lijn”. Hierbij is het uitgangspunt het

bevorderen van zelfredzaamheid en participatie in de meest brede zin. De wijkcoach komt bij bewoners 'achter de voordeur' en bepaalt samen met cliënten welke hulp nodig is en zet de hulpverlening vervolgens zelf in gang. De evaluatie die in maart 2011 is gedaan in Enschede, heeft als uitkomst een positief resultaat.
Is de wethouder bekend met het inzetten van wijkcoaches zoals dit in Enschede plaatsvindt?

Buiten de eigen gemeentegrenzen kijken: gemeenten in heel Nederland hebben te maken met de uitvoering van wet- en regelgeving vanuit het Rijk. Niet opnieuw het wiel uit willen vinden, maar kijken naar de initiatieven die zich elders ontwikkelen. In Tilburg heeft de raad eind vorig jaar het initiatief genomen om een Sociaal Fonds op te zetten. Inmiddels is hiervoor een stichting in het leven geroepen waarvan de uitvoering in handen is van maatschappelijk werk waarbij ook ondernemers en andere partners worden betrokken.
Het is een te groot opgezet initiatief voor een gemeente als Ridderkerk alleen, maar in BAR-verband zou wel bekeken kunnen worden of iets soortgelijks uitgewerkt zou kunnen worden.
Is de wethouder bekend met dit Tilburgse initiatief en is hij bereid dit initiatief nader te onderzoeken gezamenlijk met onze BAR-partners?

Voorzitter, ik ga afronden. In de tweede termijn kom ik terug op de amendementen van de PvdA en de motie van de CU. Wij wachten eerst de reactie van de wethouder af.

Tot slot een uitspraak van ex-deelraadvoorzitter van de wijk Overschie, Jan Markerink, tijdens een uitzending van Pauw en Witteman: “Blijven doen wat je altijd deed, dan krijg je wat je altijd kreeg.”

Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat er zo veel zorgen zijn uitgesproken. Dat steunt ons en het ambtelijke apparaat. Het is niet makkelijk wat de wetgever over ons heeft uitgestrooid. Dat heeft tot gevolg dat er veel vragen zijn gesteld. Ruim honderd vragen zijn al binnengekomen en beantwoord. Dat heeft er absoluut niet aan gelegen dat ik niet aanwezig was bij de commissievergadering. Mijn collega heeft ze uitstekend beantwoord, samen met het ambtelijke apparaat, en heeft aangegeven dat er als er nog vragen zijn, deze zo snel mogelijk schriftelijk zullen worden beantwoord. Die zijn ook zo veel mogelijk beantwoord. We kregen daarop zelfs weer nieuwe vragen. Wij hebben ze met plezier beantwoord. Het heeft ons soms wat hoofdbrekens gekost.

Het is de wetgever die het ons opdraagt. Wij moeten het uitvoeren. Vervolgens hebben wij bekeken wat we allemaal zelf nog te doen en te wijzigen hebben.
Wij willen ook weg van ‘het recht op’. Weg van het productenboek, want dat zijn “polisvoorwaarden”. En polisvoorwaarden heb je bij verzekeringen. Wij hebben voor de minima te zorgen. Dat is geen verzekering, maar een zorg. Een zorg die wij niet als gemeente alleen kunnen doen. Ook al zouden we de middelen hebben, we hebben onze partners daarvoor nodig om de zwakkeren in de samenleving te zien. Civil society. We moeten het met elkaar oplossen. Met partners om tafel zitten. Sport en Welzijn, Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk. Wij vragen steeds aandacht voor de minima. Let op: er is iets aan het veranderen, let op uw leden, mensen waarmee u contact hebt, en meld het ons. Dat geldt ook

voor de politieke partijen. Ga niet in zijn algemeenheid het verhaal houden, maar zorg dat de schrijnende gevallen bij ons bekend zijn.
Hetzelfde doe ik momenteel in het overleg met de kerken. Ook daar vragen wij extra aandacht in deze moeilijke tijd. Ook daar zeg ik: als er signalen komen, laat het ons weten. Daar komen ook initiatieven vandaan. Wij moeten onze eigen verantwoordelijkheid nemen. Bijvoorbeeld: wat kunnen wij doen aan het project Schuldhulpverlening? Is dat een taak voor alleen de gemeente of kunnen partners daarbij ook een rol spelen? Een groep vanuit de PCOB en het Gilde gaat kijken wat zij daar aan schuldhulpverlening kan doen: het project schuldhulpmaatjes opzetten, kijken wat ze aan kennis en overdracht kunnen doen. Daar waar mogelijkheden zijn, kunnen we met elkaar iets betekenen voor mensen met problemen en er wat aan doen. Wij kunnen met elkaar en met maatschappelijk werk waarmee we opnieuw in gesprek zijn, kijken over welke groep echte minima we het hebben. Met elkaar de echte minima opzoeken.

Mevrouw Fräser bij interruptie: U hebt het over het opzoeken van de echte minima. Hebt u daar als college een definitie van?

Wethouder Dokter: Nee, want als we dat in euro's vaststellen, kan de ene situatie anders zijn dan de andere. Ik kan niet zeggen dat een inkomen van X minima is. Soms speelt de thuissituatie mee. Ik wil juist af van het algemene.
Om een voorbeeld te geven. Er kwam iemand aan de balie voor het aanvragen van een uitkering. Op basis van het hele sommetje dat op tafel kwam, kwam hij niet in aanmerking voor een uitkering. Terecht, want alles was volgens de regels gedaan. Hij had een bijstandsuitkering gevraagd, maar volgens de regels kreeg hij die niet want er waren voldoende inkomsten. Maar er was een enorm groot probleem. We konden alleen maar zeggen: kunnen wij dat probleem samen oplossen? Als wij het op basis van de regels zouden doen, zou deze man niet geholpen worden. Op basis van het afturven van wat is er wel als regel of wat is er niet als regel, daar kan ik geen minima op vaststellen.

Mevrouw Fräser: We hadden hier te maken met een mondige burger. Die stond sterk genoeg in zijn schoenen om te vragen om de wethouder te spreken. Ik wil juist af van deze willekeur. Dit is een zorgelijke ontwikkeling.

Mevrouw Ripmeester: Wij steunen absoluut het maatwerk en de aandacht van het college voor schrijnende gevallen. Daarin moet transparant geopereerd worden en daar zien wij een zorg. De groep die al eerder benoemd is, die tussen 110% en 140%, waar komt die terecht? Wordt er nog steeds beleid op gevoerd?

De heer Onderdelinden: Stapelend, voorzitter, op dit punt. In amendement 60 wordt gesproken over minima en laag inkomen. Die twee worden door elkaar gehaald.
Als u nu zegt de minima te gaan opzoeken, dan klinkt dat goed, maar van belang is hoe je dat dan doet. Je moet toch enig fundament hebben om daar wat van te maken en daar heeft de raad behoefte aan.

Wethouder Dokter: Als ik mijn betoog af had kunnen maken dan had ik willen zeggen dat wij de minima met elkaar op moeten zoeken en ook onze mensen aan de balie deze slag moeten maken. De mensen aan de balie die werken volgens de oude regels en zeggen dat mensen niet in aanmerking komen voor een uitkering aan de hand van het hele lijstje, die moeten de slag maken in de kanteling van de Wmo en Wwb door te kijken wat het probleem is en hoe we kunnen helpen. De vraag achter de vraag te pakken zien te krijgen. Ook de

partners moeten dat doen. Laten we het samen doen: dat is niet alleen de taak van de gemeente, maar dat vraagt om een slag en mentaliteitsverandering bij alle mensen die met de minima in aanraking komen. Dat zijn niet alleen de mensen aan de balie, maar ook de partners.

Mevrouw Ripmeester: Wanneer het Rijk praat over de minima, heeft men het vaak over de groep onder de 110%. Wanneer ik de wethouder hoor spreken, denk ik een positief geluid te horen voor de groep die daarboven zit en nu in de problemen komt. Bijvoorbeeld inderdaad bij de maaltijdvoorziening.
Zegt u dat u bereid bent daar geld op in te zetten? Niet alleen voor de echte minima, maar ook voor de groep tussen 110% en 140%? Hebben we het dan over de laagste inkomens? Het is aan u om de definitie verder vorm te geven.

Wethouder Dokter: Voorzitter, ik wil niet in een woordenspel terechtkomen over minima en lage inkomens. Nee, we gaan die mensen helpen die het echt nodig hebben. Dat kan zijn hulp in euro's, samen proberen in de maatschappij een slag te maken of een stukje eigen krachtontwikkeling. Dat wil ik graag met u doen en waar we de middelen voor nodig hebben. We krijgen daarvoor van de rijksoverheid structureel € 159.000,--. Met alle voorzieningen en voorstellen die we nu gedaan hebben – zoals het afschaffen van het brillenfonds, gaat het daar om een bedrag van € 147.000,--. Dat geld hebben we bij elkaar gevoegd en dan hebben we ruim € 300.000,--. Die willen we gebruiken als we met elkaar weten wie die minima zijn. We hopen in mei duidelijkheid te hebben ten aanzien van de signalen die wij krijgen, de gevolgen vanuit de rijksoverheid en over welke groep we het hebben. Als wij die groep mensen in beeld hebben, dan hebben wij een mogelijkheid om met die € 300.000,-- maatregelen te nemen.
Als we op dit moment vanuit uw voorstellen – ik ga zo op de amendementen in - geld uit het potje gaan halen en we hebben het straks nodig, dan hebben we niets meer. Ik vraag u met klem om de € 147.000,-- die we nu hebben gevonden in het potje te laten zitten en in mei verder te praten met elkaar.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: We hebben een vraag gesteld over het raadsbesluit. Wat is nu de begrotingswijziging? Wat mij uitgelegd is, is dat een begrotingswijziging moet worden gedaan op het moment dat je geld overhevelt van het ene naar het andere programma.
Nu wordt er een raadsbesluit voorgelegd van € 147.000,--. Dat is geld dat overblijft binnen dat programma. Dan is het geen begrotingswijziging. Dan zou de begrotingswijziging betrekking hebben op die € 159.000,-- die je vanuit de algemene middelen in dit programma stopt. Ik snap dit raadsbesluit niet.

Mevrouw Fräser: Voorzitter, mij is het op dit moment nog steeds niet helder, na alle vragen, e-mails en na alle antwoorden. Is het bij de wet toegestaan om die € 159.000,-- die wij structureel krijgen, in te zetten voor de groep +110%?

Wethouder Dokter: Die € 159.000,-- is bedoeld voor alle mensen die gevolgen ondervinden van de ingreep en aanscherping van de Wwb. Over het hele pakket. Wij zetten dat bedrag vast en gebruiken het voor de minima en mensen die een laag inkomen hebben. De € 147.000,-- die we zelf vinden, wordt erbij geteld en het hele bedrag van € 300.000,-- zetten we in voor die hele groep.

De voorzitter: Ik stel voor dat u uw eerste termijn afmaakt en dat daarna wethouder Vroegindeweij het woord voert.

Wethouder Dokter: Dank u wel. Ik ga in op de amendementen.
De langdurigheidstoeslag. We hebben in Ridderkerk 60 maanden. Voorgesteld wordt om dit net zoals in Albrandswaard terug te brengen naar 36 maanden. Daar waar wij niet met krapte zaten, zou ik het een sympathiek voorstel vinden. We moeten ook bedenken dat we het geld maar een keer kunnen uitgeven. Er wordt hiermee alweer € 30.000,- uit de € 300.000,-- gehaald. Mijn advies is om te wachten tot er meer duidelijkheid is over wat de totale gevolgen zijn.

De vergoeding van schoolkosten uit het maatschappelijk participatiefonds. Een heel mooi voorstel dat ik zelf ingebracht zou willen hebben. Maar we weten nog niet wat de gevolgen zijn. Er staan nog geen bedragen en ik heb het nog niet door kunnen rekenen.
Ik zeg u toe het te onderzoeken. Wij komen erop terug.

Vergoeding voor internet en computer. Nu even niet. Als we dit neerzetten en er een bedrag voor neerzetten, krijgen we daar morgen een run op van mensen die zeggen dat ze er recht op hebben. Daar wil ik van wegblijven.

Mevrouw Ripmeester: Dit was bestaand beleid dat door het college wordt gewijzigd. Wij willen graag de bestaande situatie handhaven. Die run hebben we dan het afgelopen jaar ervaren. Als we een nieuwe afweging maken – waar u ook voor pleit - is het misschien ook een afweging om nu te houden wat er al is.

Wethouder Dokter: De wijziging zit in de € 147.000,--. Als we dit nu weer terug gaan brengen, wordt dat bedrag kleiner. We hebben nu echt gekeken naar wat we op dit moment zonder echt grote gevolgen voor minima en lage inkomens kunnen doen. Dit kunnen we even afschaffen en dan kunnen we altijd nog kijken naar maatwerk. Maar een algemene regel zal inhouden dat er morgen een run is op aanvragen. Dat wil ik voorkomen.
We kunnen het pas in beeld hebben in mei als alle gevolgen duidelijk zijn.

De heer Louter: Voorzitter, ik vind het een merkwaardige redenering. De wethouder zegt dat we niet aan de potjes moeten komen. Als we het nu al weer gaan weggeven, dan hebben we straks minder om uit te delen. Maar u gaat het nu eerst binnenhalen om het vijf minuten later weer uit te delen. Als u het nu niet binnenhaalt, hoeft u ook niets uit te delen.

Wethouder Dokter: Laten we alstublieft niet over uitdelen praten. Waar we het echt over hebben, is over de minima. Als er mensen zijn die echt aantonen dat ze het niet meer kunnen, dan moeten we helpen. We gaan het niet bij de een weghalen en aan de ander uitdelen. We zijn met elkaar aan het zoeken waar we aanpassingen kunnen doen en wat de gevolgen zijn van het rijksbeleid. Deze voorstellen gaan we onderzoeken en dan komen we met die voorstellen bij u, maar niet om uit te delen.

De heer Louter: De wethouder wil geen woordspelletjes spelen, maar dat doet hij nu wel. Dat vind ik jammer. Hij snapt heel goed wat ik bedoel.

Wethouder Dokter: Nee. Dan moet u dat maar toelichten. Als u het zo niet hebt bedoeld, heb

ik het verkeerd begrepen.

De heer Louter: Of het nu uitdelen of weggeven of beschikbaar stellen heet, ik bedoelde te zeggen dat we op dit moment niet aan de € 147.000,-- mochten komen. U ontraadt de amendementen want dan kunt u die gelden straks niet gebruiken. Ik bedoel te zeggen dat als u de gelden nu niet int van de mensen, u ze straks ook niet nodig hebt om uit te delen. En dan uitdelen in de goede zin van het woord.

Wethouder Dokter: Ik begrijp u nu. Ik haal het dus weg bij diegenen omdat het een algemene regel is. En als straks blijkt dat de echte minima het nodig hebben, dan zijn er straks mogelijkheden voor. Die zijn er nu ook. Een algemene regel voor: dat is jouw inkomen en daar heb je recht op en nu krijg je een computer, daar wil ik van wegblijven. Dan kan ik geen maatwerk meer geven. Als er een algemene regel is, dan hebben we niet de echte minima in beeld.

Het laatste amendement inzake de € 147.000,--; dat is de begrotingswijziging. Daar zal mijn collega op antwoorden.

Wethouder Vroegindeweij: Dank u wel, voorzitter. Als er over inhoudelijke zaken gesproken wordt en er zijn euro's bij betrokken, dan mag ik het zeggen. Zelfs wanneer ik mij in een commissie met de inhoud probeer bezig te houden, dan blijkt daar vooral het gepraat over euro's van te blijven hangen. Zo voelt dat bij mij overigens niet.

De begrotingswijziging. Daar is een soort Babylonische spraakverwarring over. In de begrotingswijziging zoals die voorligt, is één wijziging die eigenlijk heel formeel van aard is en die u eigenlijk helemaal niet hoeft goed te keuren. Wij krijgen van de rijksoverheid via de septembercirculaire € 159.000,--. Dat bedrag staat op bladzijde 5 van 7 van het raadsvoorstel.
Wij stellen voor het bedrag te reserveren - waar het ook voor bedoeld is - om knelpunten op te lossen die zich gaan voordoen als straks de wetswijziging effect gaat krijgen op mensen die van een uitkering afhankelijk zijn. Die € 159.000,-- krijgen we extra, maar we gaan ervan uit dat we die ook extra gaan uitgeven. Op pagina 5 vindt u dat bedrag met een plus en een min, zodat die in de begrotingswijziging uiteindelijk geen rol meer speelt.
Daarnaast hebben we wijzigingen in de verordening, voor het grootste gedeelte het gevolg van de wetswijziging. Dat leidt tot € 147.700,-- minder uitgaven voor de gemeente Ridderkerk. Daarvan zouden we kunnen zeggen dat we daarop gaan bezuinigen: dat hebben we vast binnen. Dat is niet wat het college voorstelt. Het college stelt voor om die € 147.000,--, die we weghalen uit de verplichte betalingen, toch te reserveren voor de doelgroep. Daarmee hebben we een potje van € 300.000,-- beschikbaar om al die dingen waar we bang voor zijn op te kunnen lossen. Die € 147.000,-- is iets waar de raad echt iets over moet zeggen. Op basis van de voorgestelde wetswijzigingen hebben we die besparing van € 147.000,-- binnen en zouden we minder beschikbaar hebben. De raad kan dus besluiten die € 147.000,-- aan het potje toe te voegen.

Mevrouw Ripmeester: U zegt dat de raad er echt iets van moet vinden. Ik begrijp dat de € 159.000,-- die vanuit de algemene middelen overgeheveld wordt naar het programma "De burger als onderdaan", een begrotingswijziging is. Maar wanneer je het programma "De burger als onderdaan" hebt waar al kosten in zitten, die ga je herschikken en dan hou je uiteindelijk een plus over. Dat is herschikken binnen het programma. Waarom het

bestemmen van het restant van dat geld een begrotingswijziging is, is me nog steeds een raadsel. Normaal gesproken kom je dat tegen bij de jaarrekening. Dan staat er gewoon een plus in dat programma en dan doe je er wat mee. Maar het blijft in het programma. Wat is dan de wijziging?

Wethouder Vroegindeweij: Het voorstel is om € 147.000,-- minder uit te gaan geven - dat is een begrotingswijziging - en dat geld te reserveren voor de ‘knelpuntenpot’. Daarmee is die weer budgetneutraal. Uiteindelijk betekent het dat we het geld dat in de begroting staat, beschikbaar houden voor de doelgroep en dat er in de begroting eigenlijk niks verandert. Maar tegen deze begrotingswijziging als gevolg van beleid van € 147.700,-- zegt de raad ja op het moment dat de raad deze verordening goedkeurt.

Mevrouw Ripmeester: Het is gewoon geen begrotingswijziging. Wanneer het in hetzelfde programma blijft en het is alleen geld dat over is, is dat geen wijziging. Het is pas een wijziging als het van de ene naar de andere pot gaat. Wanneer je zou bezuinigen en de post van € 147.000,-- zou overhevelen naar de algemene middelen, dan heb je een begrotingswijziging. Maar nu zeg je: dat hadden we kunnen doen, maar we doen het niet. En toch noemen we het een begrotingswijziging. Dat klopt niet.

Wethouder Vroegindeweij: Het hangt er maar vanaf op welk niveau je een begrotingswijziging aan de raad voorlegt. Als we het helemaal op programmaniveau doen, zou je kunnen zeggen: er verandert niets aan het programma dus de raad is er niet van. Maar het gaat om een vrij drastische beleidswijziging, die leidt tot een besparing van € 147.000,--. Die kunnen we gewoon inboeken. Dan heb je een begrotingswijziging. En wij stellen aan u voor om de begrotingswijziging door te voeren omdat het beleid verandert. Niet op het niveau waarbij de raad ja zegt, maar we zeggen dat we dat bedrag reserveren voor de ‘knelpuntenpot’. Daarmee hebben we dus geen besparing bereikt. Op het hoogste aggregatieniveau van de begroting is het budgettair neutraal. We gaan van de benoemde uitgaven naar een potje onbenoemd.

De voorzitter: Was dat uw bijdrage, wethouder? Dan gaan we naar de tweede termijn. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. De ‘knelpuntenpot’ is dan toch weer het steunfonds Minima. Waar ik wel mee zit, is dat je op het moment dat je instemt met het reserveren van deze pot, instemt met de rest. Dat is niet zozeer het uitgangspunt. Waar we wel mee kunnen instemmen, is dat het behouden blijft voor de doelgroep. Alleen, wethouder Dokter heeft het steeds over de echte minima en vervolgens over de groep 110%+ die hij gaat beschermen en dan weer terug naar de echte minima. We kunnen er een potje Wordfeud van maken, maar het feit blijft dat het Rijk ons de mogelijkheid heeft gegeven om het inderdaad ruimer op te vatten. Dat wij onszelf beperken op het moment dat wij het minima noemen, wilden wij voorkomen met het amendement. Wij wilden de gemeentelijke beleidsvrijheid, die echt al vanaf alle kanten ingeperkt wordt, zo groot mogelijk maken met inachtneming van de wettelijke regels. Wij willen ons niet op voorhand beperken door een woordje. En dat hebben we geprobeerd te voorkomen met het amendement over de begrotingswijziging, waar ik het op zich nog wel eens een keer over wil hebben, maar op een ander moment.

Er is veel over de minima gezegd. Ik ben blij dat er ruim € 300.000,-- over is. Wij vragen kleine aanpassingen. En dan komt een dubbele boodschap. Het college stelt meer voor dan

minimaal wettelijk noodzakelijk is. Het college stelt wijzigingen voor, ook in de uitvoering, en zegt tegelijkertijd: “Oké, dat doen wij wel, maar nu stelt u het voor en dat doen wij toch liever niet.” Dat heeft iets dubbels.
Datzelfde merken wij bij computers en internet. Door het college wordt voorgesteld om dat nu te wijzigen en als wij het terug wijzigen naar de oude situatie, dan toch maar liever niet. Diezelfde redenering omgekeerd bij de langdurigheidstoeslag. En dat vinden wij een bijzondere. Wij weten allemaal dat de gemeentelijke beleidsvrijheid wordt ingeperkt. We weten dat de laagste inkomens hard geraakt worden. Op zich denk ik dat de 110%-groep de financiële situatie nog wel helder heeft. Meer dan de groep die nu moet gaan inleveren. De huishoudtoets is al genoemd. De 75-plussers zijn al genoemd. Daar zitten de groepen waar klappen vallen.

De langdurigheidstoeslag is een instrument dat nog steeds bestaat. Ook het Rijk heeft besloten dat dit generieke instrument een goed instrument is. Het Rijk heeft het niet afgeschaft. Maatwerk is niet mogelijk. Barendrecht heeft 36 maanden ingesteld. In Albrandswaard is een meerderheid voor 36 maanden. Ik snap de redenering van het college niet. U wilt aan de ene kant beleid harmoniseren en op het moment dat dat kan, de sociale kant op, gaat u het af te wijzen. U zegt dat het ons veel gaat kosten. Maar we hebben net de pot waarvan we eerst dachten dat we het hadden over € 147.000,--, verdubbeld tot bijna € 300.000,--. Dus er is veel meer geld dan we in eerste instantie dachten. Wij vragen daarvan om dat in te zetten voor deze groepen. Het is al moeilijk om rond te komen, we willen met de langdurigheidstoeslag voorkomen dat mensen in een negatieve spiraal terechtkomen: laten we dat dan ook doen. Laten we inzetten op schuldpreventie. U zegt: we hebben alleen maar beleid voorgesteld zonder gevolgen voor de minima. Dat vind ik een heel boude uitspraak. Over computers zegt u dat er een enorme run op komt. Ik heb vertrouwen in de klantmanager dat die dat wel kan handelen. Ons wordt verweten dat we de omslag van verzorgingsstaat naar de nieuwe staat moeilijk kunnen maken. Dat valt wel mee: die omslag is prima te maken. Alleen waar wij wel op willen hameren, is dat cliënten centraal blijven staan. Niet het budget, niet de ambtelijke organisatie, niet separaat en ook niet in BAR-verband. De cliënt moet centraal staan. Die komt in de knel. Als we maatwerk gaan leveren, moet ook dat transparant zijn. Ik zou het heel vervelend vinden als hier een schijn van willekeur komt. Dat moet je de klant en de klantmanager niet aandoen.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Mevrouw Ripmeester, met het laatste onderdeel ben ik het eens. Met het eerste onderwerp heb ik alleen geprobeerd u te prikkelen, te plagen, door te zeggen: inderdaad, op het moment dat je toegaat naar het maatwerk, denk ik dat we dezelfde doelgroep – de echte minima – voor ogen hebben. Waar ik uw zorg deel is de mogelijke subjectiviteit die zou kunnen ontstaan. Prima, we krijgen te horen wat de wethouder over de 110% in kaart heeft gebracht. Maar als ik hem zo beluister, zit er nog behoorlijk wat subjectiefs in. Hij wil nu ook niet aan definitiecriteria doen. Dan ligt daar een latente zorg die ik met u deel.

De voorzitter: Ik wijs u op de tijd: de afgesproken 45 minuten zijn 75 minuten geworden. Ik vraag u om u enigszins te beperken.

Mevrouw Ripmeester: Ik kom tot de slotopmerking. Wij handhaven de amendementen. Wij vinden het heel belangrijk om meer te doen aan schuldenpreventie. Wij vinden langdurigheidstoeslag zeker gezien de harmonisatie in beleid met Barendrecht en Albrandswaard een goed initiatief. Gezien de antwoorden van de wethouder over de -110%-

en +110%-groep, zullen wij zeker nogmaals aandacht vragen voor het laatste amendement over een begrotingswijziging, dat we daar onszelf vooral niet gaan beperken door een woord.

De heer Louter: Voorzitter, ik zal het kort houden. De portefeuillehouder begon te zeggen dat er heel veel vragen zijn geweest. Ik wil niet de indruk wekken dat ik twijfel aan de bekwaamheid van het ambtenarenkorps en de inzet die zij hebben gepleegd om alle schriftelijke vragen te beantwoorden. Ik vind het gewoon plezieriger dat we over zo'n belangrijk onderwerp face to face met elkaar praten. Dat wil ik kwijt.
U noemt maatwerk. Daar zijn wij natuurlijk ook voor. Ik krijg nu alleen de indruk dat het maatwerk heilig wordt verklaard. Daar wordt alles mee opgelost. Er wordt wel € 2.000.000.000,-- bezuinigd in het hele verhaal. Dat komt wel ergens terecht. In het verleden moesten we in mijn optiek ook maatwerk leveren.

Ik blijf erbij dat de motie die we hebben ingediend, een goede motie is. Ik hoor vaker dat we even moeten wachten tot meer bekend is over dit of dat. Dat bevestigt mijn mening dat het verstandiger is om de motie in te dienen. Dat we de lokale zaken waar we zeggenschap over hebben, nog even uitstellen, tot het moment daar is dat we het inzicht wel hebben. En dan op dat moment de juiste verdeling maken.
Wat uit Den Haag komt, moeten we volgen. Zo zit de democratie in elkaar.

De opmerking over langdurigheidstoeslag: u zegt dat het naar 36 maanden toe, te veel gaat kosten. Dat vind ik weer een bevestiging dat het niet gaat om het gelijktrekken van de regels tussen Ridderkerk en Albrandswaard, maar om besparen. Want anders kunt u met evenveel gemak zeggen dat we het gelijk willen trekken, want we willen naar eensluidende regels. Prima. Ik vind niet dat het ten koste moet gaan van alles.

Dan nog een opmerking richting de heer Alderliesten. U zou die motie gewoon kunnen ondersteunen. U zegt: de motie is te vroeg. Nou. Te vroeg valt wel mee, want als je de zaak gaat aannemen, heeft het geen enkele zin meer om over een maand met die motie te komen. En bezuinigingen zijn onontkoombaar. Dat is gedeeltelijk waar. Wat uit Den Haag komt, is onontkoombaar, maar wat we in Ridderkerk kunnen regelen, is niet onontkoombaar.
Dank u wel.

De voorzitter: De heer Alderliesten.

De heer Alderliesten: Dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk niets meer toe te voegen in tweede termijn, maar na de opmerking van de heer Louter zal ik toch een korte reactie geven. Vandaag stond een artikel van staatssecretaris De Krom in een landelijk blad waarin staat dat de nalatige gemeente gevolgen in de portemonnee voelt. En ook dat we dus strikte bezuinigingen moeten volgen en ook het beleid moeten volgen. Dus misschien dat u dat artikel een keer kunt raadplegen.
Dat was het, voorzitter.

De heer Louter bij interruptie: De heer De Krom zit ook in Den Haag, meneer Alderliesten. En u zit in Ridderkerk.

Mevrouw Ripmeester: Is de heer Alderliesten van mening dat bezuinigingen ook lokale keuzes zijn, of is dat rijksbeleid?

De heer Alderliesten: In eerste termijn heb ik aangegeven dat het maatwerk is dat we nu gaan leveren. En dat is de kanteling. Dat is zo mooi. We kunnen dat nu dus zelf voor elke klant bepalen en het is niet meer zoals het eerst werkte met een soort verstrekkingenboek. Dat is nu voorbij. We gaan nu tijdelijk maatwerk leveren.

Mevrouw Ripmeester: Is de heer Alderliesten van mening dat de ambtelijke capaciteit voldoende is om bij de meer dan 2000 gezinnen maatwerk te leveren?

De heer Alderliesten: Ik ben niet van het personeel, voorzitter, dus ik zou niet kunnen invullen of het inderdaad zo kan. Ik heb er alle vertrouwen in.

De voorzitter: Goed, dan gaan we naar de heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Het geld dat gereserveerd blijft, daarvan willen wij echt de toezegging dat u dat gestand doet. Voor de subjectiviteit moet echt gewaakt worden. Langdurigheidstoeslag: vandaag was de Inspecteur van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid op Radio 1 en hij maakte op dit onderdeel een belangrijke opmerking. Dat als het gaat om de huidige mensen die gebruikmaken van de bijstand, ongeveer 50% van die groep absoluut over potentie beschikt om te gaan werken, mee te doen en te participeren. Dat vond ik heel bijzonder. Ik denk: die onthoud ik en neem ik mee. Het is de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid die dat gewoon zegt. Uit onderzoek is dat gebleken. Dat vind ik nogal wat.

Afgezien van het ene amendement dat wij meeondertekend hebben, zijn wij tegen de amendementen omdat wij inderdaad gaan voor het maatwerk. Als bezuinigingen in de tijd onafwendbaar zijn, dan is er meer noodzaak voor maatwerk. Als de bezuinigingen aan de orde zijn, is er dus ook meer maatwerk aan de orde. Dat is inherent, zou je kunnen zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal korte opmerkingen. De wethouder geeft in eerste termijn een aantal zorgelijke dingen aan zoals de schuldhulpverlening en enge en vervelende situaties waar mensen in zouden belanden.
Het zou recht doen aan waar we mee bezig zijn als we met zijn allen zouden proberen te voorkomen dat mensen in de schuldhulpverlening terechtkomen. Vandaar mijn zorg over de 110%+-groep. Dat zou ik als eerste willen opmerken.
Als tweede opmerking nog even naar, wat ik zelf noem, objectieve criteria om mensen in aanmerking te laten komen voor allerlei regelingen, zoals een computer. Ik pleit ervoor om objectieve criteria te hanteren. Om het nou allemaal te laten afhangen van de bui van de ambtenaar – hoewel ik volledig in de professionaliteit geloof - of van de mensen die aan de balie zitten, vind ik niet juist. Wij zouden het beter vinden als er objectieve criteria zijn.

De heer Meij bij interruptie: Ik wil me er even mee bemoeien. Ik heb geprobeerd anderhalf uur heel goed te luisteren naar waar het nu om gaat.
Ik hoor mevrouw Fräser zeggen maatwerk af te laten hangen van de bui van de ambtenaar die aan de balie zit. Dat vind ik geen goede manier van communiceren. Volgens mij wordt er landelijk fors bezuinigd. Volgens mij wordt er plaatselijk niet bezuinigd. Wat hier losgelaten wordt, is de automatische koppeling van mensen die automatisch recht hebben op regelingen

die in de oude situatie mogelijk waren. Dat wordt nu maatwerk. Ik vond de vraag van mevrouw Ripmeester of de gemeente het aan kan, een essentiële vraag. We moeten op die manier discussiëren en niet de zaak afdoen met ‘de bui van de ambtenaar’. Dat is niet de goede insteek.

De heer Louter bij interruptie: De heer Meij heeft anderhalf uur zitten luisteren, maar hij heeft niet goed geluisterd. Er wordt lokaal zeker wel bezuinigd. Ik dacht dat dat heel helder was, vanavond.

De heer Meij bij interruptie: Er komt € 150.000,-- extra beschikbaar. Daar praten we nu over. We praten over die koppeling.

Mevrouw Fräser: Bovendien is het ook zo dat de overstap naar het maatwerk een lokale keuze is, mijnheer Meij. Dat wil ik u nog meegeven.

Verder met de moties en amendementen. Het amendement over langdurigheidstoeslag zullen wij steunen. Van de overige amendementen zijn wij medeondertekenaar, dus die steunen we uiteraard. Daarnaast steunen wij ook de motie van de ChristenUnie over de beleidsregels Wwb 2012. Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Parren.

Mevrouw Parren: Dank u, voorzitter. Ik heb nog geen antwoord gehad van de wethouder op mijn vragen over alleenstaande moeders, kinderopvang, de wijkcoaches in Enschede en het sociale noodfonds in Tilburg. Gezien de tijd mag het ook schriftelijk beantwoord worden. Het zijn gewoon vragen.
Het amendement over schoolkosten steunt onze fractie. De andere amendementen steunen wij niet. Ook steunen wij de motie niet.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Tot slot de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: De landelijke politiek heeft besluiten genomen en of we het daar nu mee eens zijn of niet, als gemeente zullen we die besluiten moeten uitvoeren.
We moeten door moties en amendementen op lokaal niveau niet proberen te bereiken waar we lokaal niet over gaan. Inkomensbeleid is immers niet aan de lokale overheid. Van categoriaal naar generiek beleid moeten we af. Het is tijd voor lokaal maatwerk, zoals de heer Alderliesten ook al zei.
Het gaat erom niet aanbodgericht maar vraaggericht te werken. Om met de heer Onderdelinden te spreken: het gaat om de vraag achter de vraag.
De inkomensval weerhoudt mensen er soms van om aan de slag te gaan. Het kan niet zo zijn dat in de uitkeringssituatie blijven financieel gunstiger is dan aan het werk gaan. Werk moet lonen. Een uitkering is en blijft slechts een tijdelijk vangnet. Het structurele voordeel van € 147.700,-- blijft ingezet worden voor de doelgroep. En dus geldt voor hen die het zonder hulp van de overheid echt niet redden: willen we sociale zekerheid nu en in de toekomst in stand houden, dan zullen we dit beleid ook zo moeten uitvoeren.

De voorzitter: Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor dat er veel zorgen zijn over de zwakke/minima/110%-mensen. Die zorgen delen wij. Daarom komen we met deze oplossingen. Daarom komen wij met een onderzoek naar wat de gevolgen zijn van alle maatregelen, zowel landelijk als van ons. Dat brengen wij inzichtelijk en dan komen wij er bij u op terug. Wij hebben ook die zorg. Uw waarschuwing op te passen voor willekeur, nemen wij absoluut mee.
Dank u wel.

De voorzitter: We gaan over tot besluitvorming.
De Verordeningen wetswijzigingen Wwb 2012. Eerst is aan de orde de besluitvorming raadsbesluit tijdelijke regels aanscherping Wwb. Deze is met algemene stemmen aangenomen.

Mevrouw Ripmeester: Een stemverklaring: wij zijn er inhoudelijk tegen, maar wij zullen niet lokaal opdragen om rijksbeleid niet uit te voeren. Dus wij stemmen voor, maar zijn inhoudelijk tegen.

De voorzitter: Dan is dat met algemene stemmen aangenomen.
Punt b: de langdurigheidstoeslag samenwerkingsverband Ridderkerk en Albrandswaard; 151b. Amendement 57 over de langdurigheidstoeslag. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, 60 maanden is het huidige beleid in Ridderkerk en daarnaast blijft individueel maatwerk onder andere door bijzondere bijstand mogelijk. Daarom stemmen wij tegen dit amendement.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Voor zijn PvdA, ChristenUnie, D66/GroenLinks. Dat zijn 8 stemmen voor en 17 stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Het voorstel zelf. Stemverklaringen?

Mevrouw Ripmeester: Omdat economische tijden vereisen dat wij gebruikmaken van de beperkte gemeentelijke beleidsvrijheid, zijn wij hier tegen.

De voorzitter: Tegen zijn uitgebracht 4 stemmen. Voor 21 stemmen. Het voorstel is aangenomen.

We gaan naar punt c. Besluitvorming verordening maatschappelijke participatie samenwerkingsverband Ridderkerk Albrandswaard. 151c.
Amendement 58 inzake schoolkosten. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, onder punt 5 van het amendement wordt aangegeven dat het zeer afhankelijk is van het individuele geval. Het gaat juist om individueel maatwerk en daarom stemmen wij tegen dit amendement.

De voorzitter: Tegen het amendement zijn uitgebracht 2 stemmen. Voor 23 stemmen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 59, vergoeding internet en computers. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, het gaat erom te kijken naar individueel maatwerk. Misschien is er wel behoefte aan heel andere zaken zoals een bril of lenzen. Daar hebben we ook geen apart fonds voor. Daarom stemmen wij tegen dit amendement.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Voor het amendement zijn uitgebracht 8 stemmen. Tegen 17. Het amendement is verworpen.

De verordening zelf, 151c. Stemverklaringen?

Mevrouw Ripmeester: Omdat in deze verordening meer wordt bezuinigd dan nodig is, zijn we tegen.

De voorzitter: Tegen zijn uitgebracht 4 stemmen. Voor 21. De verordening is aangenomen.

Dan amendement 60. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de € 147.700,-- blijft beschikbaar voor de kwetsbare groepen. Wij zien de poging om hier in plaats van minima huishoudens met een laag inkomen, dat lijkt er haast op om het landelijk beleid waar de PvdA het niet mee eens is, op te rekken en daar zijn wij tegen, dus stemmen wij tegen.

De voorzitter: Anderen nog? Er zijn 17 stemmen tegen, 8 stemmen voor. Het amendement is verworpen.

Het raadsbesluit zelf, 151d. Stemverklaringen?

Mevrouw Ripmeester: Wij zijn voor het bestemmen voor deze groep mensen, zeg maar, maar wij zijn tegen de manier waarop het is opgebouwd en tegen de beperking van de gemeentelijke beleidsvrijheid.
We stemmen tegen het raadsbesluit.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Tegen zijn 4 stemmen. Voor zijn 21 stemmen. Het raadsbesluit is aangenomen.

U ziet in het voorstel staan dat onder punt 4 wordt voorgesteld om de Verordening brillen en contactlenzen 2005 in te trekken. Stemverklaringen? Dat is unaniem aangenomen.

De motie. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, uitstellen tot er nog meer wetswijzigingen zijn doorgevoerd, lijkt ons erg lang. Het blijft een dynamisch geheel. Dan kunnen we wel heel lang wachten. De wijzigingen zijn minimaal. Er worden in de huidige situatie zelfs hogere bedragen uitgekeerd. Laten we het bij de integrale afweging later dit jaar betrekken. Wij stemmen tegen deze motie.

De voorzitter: Anderen nog? Voor deze motie zijn uitgebracht 8 stemmen. Tegen zijn 17 stemmen. De motie is verworpen.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, u hebt niet in stemming gebracht om de € 147.000,-- in

te blijven zetten voor... Ik vraag me af of dat technisch juist is.

De voorzitter: Dat was 151d. De begrotingswijziging. Die heb ik wel in stemming gebracht.

De heer Onderdelinden: U hebt die zin om de € 147.000,- in te blijven zetten voor…, niet apart in stemming gebracht.

De voorzitter: Het voorgestelde aangepaste raadsbesluit. Het staat er echt in.

6. Voorstel om in te stemmen met de ontwerpbrief aan de Stadsregio met betrekking tot de Ridderkerklijn (raadsvoorstel nr. 155)

De voorzitter: We hebben 20 minuten afgesproken. Wie van u wil hierover het woord voeren? De heer Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden.
Het CDA kan zich vinden in de ontwerpreactie van het college. Het is naar de inwoners niet verantwoord om tot 2020 bij nieuwe plannen voor ruimtelijke ontwikkeling steeds rekening te moeten houden met een tramtracé waarvan we niet zeker zijn of en wanneer dit aan de orde is. Het voor of tegen de tram zijn, willen we los zien van een aantal voor Ridderkerk belangrijke ontwikkelingen en investeringen. We hebben in de afgelopen jaren veel kostbare tijd verloren met het uitstellen van belangrijke beslissingen vanwege de mogelijke inpassing van de Ridderkerklijn. Ik denk hierbij aan de ontsluiting van de Rijnsingel, de afronding van het centrumplan en de afwikkeling van het verkeer langs en door het centrum.
We willen niet opnieuw het risico lopen dat we acht jaar uitstel genereren. De CDA-fractie wil vaart zetten achter de afronding van de laatste fase van het centrumplan en het verkeerscirculatieplan Ridderkerk centrum.
Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, vanavond spreken wij ons uit over de brief die namens het college van Ridderkerk gestuurd wordt naar het dagelijks bestuur van de Stadsregio over de Ridderkerklijn.
Het zal voor niemand een verrassing zijn als ik u zeg dat Leefbaar Ridderkerk zich voor de volle 100% kan vinden in de strekking van de brief. Een ongelimiteerde garantie geven wij niet af. U begrijpt dat wij om die reden volledig achter de inhoud van de brief staan.

Omdat er de afgelopen weken gereageerd is op de democratische legitimiteit van eerder genomen beslissingen nog even het volgende.
Deze brief zou indruisen tegen het principe van behoorlijk bestuur, met als argument om de continuïteit van bestuur te waarborgen.
Zonder in detail terug te keren op alle eerder genomen stappen, is het toch naïef om te veronderstellen dat in dit geval het democratische proces geweld aangedaan wordt. Wat ik vaststel, is dat volledig voorbijgegaan wordt aan de mening van de Ridderkerkse bevolking.
Hoe vaak kan ik het hier in deze raad nog zeggen? Als Ridderkerk zich tijdens de verkiezingen van 2010 zo nadrukkelijk uitspreekt tegen een tram: hoe naïef kun je dan zijn om je daarvan compleet af te sluiten en in je ivoren toren je eigen standpunten door te drukken?

De verkiezinguitslag is de ultieme vorm van volksraadpleging. Leg je bij die uitslag neer – dat is ook democratie in haar ultieme vorm – en ga aan de slag met de signalen die de kiezer u meegeeft. Als dan vervolgens de Stadsregio – kort na de verkiezingsuitslag – aan het college vraagt om een bestuursovereenkomst op te stellen en het antwoord hierop is dat deze bestuursovereenkomst er niet komt omdat er geen enkel politiek draagvlak is, dan kun je je afvragen wie hier boter op z'n hoofd heeft. Hoe realistisch wordt de Ridderkerklijn als vervolgens blijkt dat de financiële uitvoerbaarheid – in handen van diezelfde Stadsregio – aan een zijden draadje bungelt omdat er geen geld voor een dergelijk miljoenenproject is? Dan houdt het voor ons op.

Voorzitter, vanavond heb ik het allemaal nogmaals de revue laten passeren, maar u begrijpt dat na deze brief voor ons het boek gesloten wordt. Het komt nog wel eens voor dat je een goed boek na een bepaalde periode van rust weer eens oppakt, maar ik zeg u nu dat dit boek voorlopig op de Ridderkerkse boekenplank blijft liggen en dat het er – als het aan Leefbaar Ridderkerk ligt – niet voor 2015 afkomt.

Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. De SGP is er altijd duidelijk over geweest geen heil te zien in de Ridderkerklijn. Ook over het feit dat de adviezen en visies uit de vorige raadsperiode niet tot onomkeerbaarheid van het bestuurlijke proces hebben geleid. Slechts onherroepelijke bestemmingsplanwijzigingen in combinatie met besluiten voor kredieten hebben dat gevolg. Het feit dat de Stadsregio daags na de verkiezing van maart 2010 vroeg om mee te willen werken aan een bestuurlijke overeenkomst, bevestigt dat. Een verkiezing overigens waarvan de uitslag moeilijk anders kan worden geduid dan als een duidelijke afwijzing door een meerderheid van de bevolking van de tramplus. Democratie in optima forma. Precies waarvoor verkiezingen ook zijn bedoeld, namelijk om periodiek de koers van de politiek, het openbaar bestuur, te kunnen corrigeren. Het is goed dat er nu een brief uitgaat naar de Stadsregio die in lijn met de verkiezingsuitslag en onze opvatting ook hen die helderheid biedt. Het is op z'n hoogst wat merkwaardig dat dat kennelijk nodig is nadat een zelfde antwoord al is gegeven op het verzoek van 23 april 2010 van de Stadsregio om mee te willen werken aan een Bestuurlijke Overeenkomst Ridderkerklijn, die er voor die tijd dus niet was en na die tijd niet meer tot stand is gekomen. Overigens waardeert de SGP de actieve informatievoorziening door de Stadsregio bij brief d.d. 25 mei 2011 over vanuit een deel van deze raad, doch niet met de gehele raad, gedeelde correspondentie met de Stadsregio. Over een incorrect gevolgde democratische procedure gesproken, maar dat terzijde.

Ook financieel gezien is de tramplus een gepasseerd station. Zo is er de noodzakelijke aanvullende bezuiniging op het openbaar vervoer van zo'n € 21.500.000,-- tot en met 2020 waarbij € 4.500.000,-- tot € 12.500.000,-- gehaald moet worden uit het – zoals dat zo mooi heet – optimaliseren van het tramnet. Het snoeien in de dienstregeling van de trams moet € 4.000.000,-- opleveren en het inkorten en bundelen van bestaande tramlijnen € 8.000.000,--.
Het is overigens frappant dat de Stadsregio dergelijke aanpassingen niet alleen rechtvaardigt uit financiële motieven, maar ook omdat het aanbod de laatste jaren weliswaar met 10% is gegroeid, doch het gebruik ervan niet substantieel is meegegroeid.

Letterlijk schrijft de Stadsregio dat zo een zekere overdaad is ontstaan in het openbaarvervoersysteem die geleid heeft tot inefficiënte lijnvoering. Daarom wordt nu een kwalitatieve verbetering voorgestaan zoals meer maatwerkvervoer in het buslijnennet. Dat leidt tot substantieel lagere kosten en een verbetering van de kwaliteit van het buslijnennet. Als dat nu ook nog eens gebeurt met milieuvriendelijke voertuigen, biedt dat kansen voor Ridderkerk. De SGP roept het college op om de kansen te grijpen die de bezuinigingen op het openbaar vervoer in dit opzicht wellicht ook voor Ridderkerk bieden.
Tot slot vindt de SGP het een goede zaak dat duidelijkheid over de tramplus ook betekent dat nu voortvarend gewerkt kan worden aan de afronding van het Centrumplan volgens de schetsen in het Werkboek woningbouwstrategie, zodat daar nu eindelijk ook een punt achter gezet kan worden. Tegen deze keurige en voor Stadsregio en provincie politiekcorrecte schetsen kunnen zij moeilijk bezwaar hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Er is maanden geleden een brief gestuurd naar het college en het college heeft nu een antwoordbrief opgesteld. Het college zoekt steun bij de raad.
De brief van het college is duidelijk: wij werken niet mee aan het vrijhouden van het besloten tracé. De eerder ontvangen brieven van provincie en Stadsregio zijn ook erg duidelijk. De lijn komt, want er is besloten.
Alleen voor de inwoners van Ridderkerk blijft het onduidelijk. Komt de tram er wel of niet, en zo ja: wanneer? Wanneer een tracé wordt geblokkeerd, is dan ook de komst van de tram geblokkeerd of rijdt de tram een paar woonblokjes om?
Interessante vragen waar ook de PvdA-fractie een antwoord op wenst. Wel een ander antwoord dan van het college, want het standpunt van de PvdA is net zo min als het standpunt van D66/GroenLinks of de SGP in opeenvolgende periodes gewijzigd.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, met zulke korte bijdragen die de raad in de richting van zichzelf heeft geuit, hoop ik niet dat we de 20 minuten per se vol moeten gaan maken. [gelach]
Ik wil ermee volstaan door te refereren aan een uitkomst die voor iedereen duidelijk was: de uitkomst van de verkiezingen van 3 maart 2010, nu ongeveer twee jaar geleden. De gemeente wordt ook vaak geduid als eerste overheid, omdat die het dichtst bij de burger staat en omdat die ook het beste weet wat de burger verlangt en het beste invulling weet te geven aan die rol. Als eerste overheid is het ook niet meer dan logisch dat daar gehoor aan gegeven wordt. Als de vraag voorgelegen had hoe het gegaan is, geen bestuursovereenkomst en uiteindelijk geen geld en als dan toch de vraag komt om te reserveren, kan dat eindeloos zijn, dan is in de optiek van dit college het enige mogelijke antwoord dat er op die vraag geen ja gezegd kan worden.
Voorzitter, ik heb het niet anders gezegd dan nog een keer bevestigd dat het in onze optiek een goede brief is. Ik heb dat ook uit geluiden van de raad gehoord. De PvdA niet. U vindt dit geen goede brief. Daar kan ik dan niets aan doen.
De resterende tijd van 20 minuten zou te kort zijn om alsnog een poging te doen …

De voorzitter bij interruptie: Dat zou ik niet doen.

Wethouder Den Ouden: Ik zie aan het non-verbale gedrag van de woordvoerder van de PvdA dat ik daar niet aan moet gaan beginnen. Dus dat doe ik ook niet.
Voorzitter, ik heb ook geen bijzondere vragen gehoord vanuit de …

De voorzitter: Volgens mij bent u gewoon klaar?
[hilariteit]

Wethouder Den Ouden: Ik begrijp u, voorzitter. Ik stop ermee. Althans met het woord voeren.

De voorzitter: Tweede termijn. Wie van u? Niemand? Dat is ook wat. U overvalt mij.
Het voorstel is om in te stemmen met de brief aan de Stadsregio over de Ridderkerklijn. Ik meen begrepen te hebben dat de PvdA tegen is.
De heer Ros voor een stemverklaring.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter.
Met deze brief jagen we wederom de hogere overheden tegen ons in het harnas.
Klip-en-klaar hebben Stadsregio en provincie gezegd Ridderkerk te houden aan eerder genomen democratische raadsbesluiten. Daarnaast is de tram een kans voor Ridderkerk om het steeds meer afbrokkelend openbaar vervoernetwerk voor de lange termijn een impuls te geven. Goed voor OV-reizigers als studenten en ouderen, maar zeker ook een stapje in de goede richting in de strijd tegen luchtverontreiniging en files.

De voorzitter: Meneer Ros, is dit een termijn?

De heer Ros: Daarom stemt D66/GroenLinks niet in met deze brief.

De voorzitter: Net op tijd.
[hilariteit]
De heer Van der Spoel. We hebben het over een stemverklaring.

De heer Van der Spoel: Heel kort, voorzitter. De provincie heeft tot tweemaal toe aangegeven dat zij in overleg met de Stadsregio het hun ter beschikking staande wettelijke instrumentarium zal inzetten om de ruimtelijke reservering in stand te houden. Het college riskeert door de voorliggende brief willens en wetens ingrijpen door de provincie.
Dit risico heeft het college ook genomen bij Nieuw Reijerwaard, met als resultaat dat de gemeente Ridderkerk nagenoeg geen enkele grip meer heeft op die ontwikkeling.
De VVD vindt dat we als gemeente zo veel mogelijk zelf de regie moeten blijven houden en niet de provincie moeten uitdagen om in te grijpen en derhalve zal de VVD-fractie niet instemmen met de voorliggende ontwerpreactie.

De voorzitter: De heer Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, ik heb behoefte aan een uitgebreide stemverklaring. Ik zal in de eerste regels uitleggen waarom.
We hadden vanavond geen behoefte aan discussie, niet over wel of niet een tram, niet over wel of geen geld. We pleiten alleen voor een andere opstelling van dit college richting Stadsregio en provincie.

De besluiten die over de tram zijn genomen in Ridderkerk, zijn voor de Stadsregio/Metropoolregio en de provincie, naast hun eigen moverende redenen, maatgevend geweest. De provincie en de Stadsregio achten de Ridderkerklijn van regionaal belang.
Daar kun je het als politieke partij wel of niet mee eens zijn. Dat is ieders democratische recht. Opnieuw maken we ons als Ridderkerk belachelijk door het versturen van deze brief. Herhaling van Nieuw Reijerwaard is aanstaande.
Dit college wil graag de mythe in stand houden dat het gelijk heeft en gelijk krijgt.

De ChristenUnie wil dus niet mede verantwoordelijk zijn voor dit antwoord van het college. Wij dringen er sterk bij u op aan om een constructieve opstelling in te nemen. Dit antwoord kan er toe leiden dat we straks niets meer te zeggen hebben over de daadwerkelijke invulling van de lijn.
Natuurlijk, u kunt roepen dat u tegen was en bent. Maar het lijkt ons beter dat we als gemeente blijven meepraten. Daarom is ons dringende advies aan dit college om per omgaande het overleg te starten met de Stadregio – en waar nodig ook de provincie – om voor Ridderkerk een naar omstandigheden acceptabele oplossing te vinden voor de aanleg van de tram en hoe om te gaan met bouwkundige opgaven vanaf heden.
U zult begrijpen dat we tegen deze brief stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Nog meer stemverklaringen? De heer Meij.

De heer Meij: Mag ik nog een reactie plaatsen, voorzitter? Ik vind het lastig. We zijn hier natuurlijk om te debatteren. Als er debat plaatsvindt via stemverklaringen, dan kun je eigenlijk niet meer debatteren.
Ik vind het jammer dat twee partijen dat nu in een stemverklaring doen en niet in eerste termijn, waardoor we in discussie hadden kunnen gaan.

De voorzitter: Dat ben ik met u eens, maar gedane zaken nemen geen keer. We moeten dat nog maar eens evalueren. Ik ben het eigenlijk inhoudelijk wel met u eens.
Ik heb nu begrepen …

De heer Japenga bij interruptie: Ik denk dat we als raadsleden zelf mogen gaan over de wijze waarop wij onze mening kenbaar maken. Vanavond hebben wij dat gedaan door niet deel te nemen aan dit debat, omdat het ons al jaren heeft gekost om het hierover te hebben. Daarom hebben we een stemverklaring afgegeven. En daar staan we inhoudelijk helemaal achter.

De voorzitter: Ik sluit nu het debat. Dat was al gesloten. Dit waren stemverklaringen. Daar heeft de heer Meij op gereageerd. Dat is zijn goed recht vind ik. We moeten ons beperken tot het punt besluitvorming.
Tegen deze brief aan de Stadsregio hebben 10 raadsleden gestemd. 15 stemmen voor. De brief zal worden verstuurd. Aldus besloten.

7. Raadsinformatiebrief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 13 januari 2012 over de Programmabegroting 2012

De voorzitter: Dit is ter vaststelling geagendeerd. Vastgesteld.

8. Voorstel om de Startnotitie Doelmatig beheer in de afvalwaterketen in BAR-verband en met het waterschap Hollandse Delta vast te stellen (raadsvoorstel nr. 154)

De voorzitter: Ter vaststelling geagendeerd. Vastgesteld.

9. Sluiting

De voorzitter: Er is een einde gekomen aan deze mooie raadsavond. Ik wens u allen wel thuis en een prettige vakantie. De vergadering is gesloten. Het is 21.59 uur